

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬเพื่อพัฒนานักเรียนให้มีภาวะผู้นำในโรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 กลุ่มร่วมผู้วิจัย 10 คน ประกอบด้วย

1.1.1 ผู้วิจัย

1.1.2 ครูประจำชั้นครูประจำชั้นชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 9 คน

1.2 กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนากลุ่มคณะกรรมการนักเรียน โรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 20 คน

1.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การให้ข้อมูล ในการจัดกิจกรรมวิจัยในครั้งนี้ มีจำนวน 7 คน

1.3.1 ผู้อำนวยการโรงเรียน

1.3.2 ผู้ปกครองนักเรียน

1.3.3 คณะกรรมการสถานศึกษา

2. ขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งยึดตามแนวคิด (Kemmis & Mc Taggart 1990 อ้างอิงใน องอาจ นัยพัฒน์. 2554 หน้า 301-303) ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการมี 4 ขั้นตอนคือการวางแผน (Planning) การปฏิบัติการ (Action) การสังเกตการณ์ (Observation) และการสะท้อนกลับ (Reflection) โดยผู้วิจัยมีกระบวนการขั้นตอนดังนี้

ขั้นวางแผน (planning)

ขั้นปฏิบัติการ (Action)

ขั้นสังเกตการณ์ (Observation)

ขั้นสะท้อนกลับ (Reflection)

ขั้นที่ 1 ขั้นการวางแผน (Planning)

จากศึกษาสภาพและปัญหาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกโรงเรียนบ้านช่อมกอกซึ่งเป็นสถานที่ปฏิบัติงาน ทำให้เห็นสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนสภาพส่วนแรกคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยเป็นผู้ดูแลและเป็นสภาพปัญหาในวงกว้างที่ต้องมีการแก้ไขและพัฒนาคุณภาพให้ดีขึ้นต่อไป

1. ประชุมเพื่อหารือถึงสภาพปัญหาในบริบทของโรงเรียนบ้านช่อมกอกที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาภาวะผู้นำ
2. ศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาภาวะผู้นำ
3. สอบถามข้อมูล เอกสาร จากครูประจำชั้นแต่ละชั้น
4. กำหนดแนวทางเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาภาวะผู้นำร่วมกับผู้ร่วมวิจัย เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนา
5. ผู้วิจัยและสรุปแนวทางการส่งเสริมทักษะภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ
6. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยร่วมกันวางแผนปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนตามความมุ่งหมายของงานวิจัยจึงได้กำหนดแผนปฏิบัติการดังนี้

ตาราง 1 แผนปฏิบัติการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

กิจกรรม	ระยะเวลาในการ ดำเนินงาน	เครื่องมือเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	สถานที่	ผู้รับผิดชอบ
1. ศึกษาสภาพและ ปัญหาเกี่ยวกับการ พัฒนาภาวะผู้นำ นักเรียน	พฤศจิกายน 2560	- แบบบันทึกการ ประชุม - แบบสัมภาษณ์	ห้องประชุม โรงเรียน บ้านช่อม กอก	- กลุ่มร่วม ผู้วิจัย
2. กลุ่มร่วมผู้วิจัย ศึกษาเนื้อเอกสารที่ เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการ พัฒนาภาวะผู้นำ	พฤศจิกายน 2560	- แบบบันทึกการ ประชุม - แบบสัมภาษณ์	ห้องประชุม โรงเรียน บ้านช่อม กอก	- กลุ่มร่วม ผู้วิจัย
3. กลุ่มร่วมผู้วิจัย กำหนดแนวทางการ แก้ปัญหาเพื่อส่งเสริม พัฒนาภาวะผู้นำ นักเรียน	ธันวาคม 2560	-แบบบันทึกการ ประชุม	ห้องประชุม โรงเรียน บ้านช่อม กอก	-กลุ่มร่วม ผู้วิจัย
5. จัดอบรมเชิงปฏิบัติ การเกี่ยวกับการ พัฒนาภาวะผู้นำ นักเรียน	ธันวาคม 2560- มกราคม 2561	-แบบสังเกต พฤติกรรม - แบบสอบถาม	ห้องประชุม โรงเรียน บ้านช่อม กอก	-วิทยากร -กลุ่มร่วม ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ให้ ข้อมูล - กลุ่ม เป้าหมาย

ขั้นที่ 2 ขั้นปฏิบัติการ(Action)

ผู้วิจัยดำเนินการปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้

2.1 กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการกลุ่มร่วมผู้วิจัยดำเนินการกิจกรรม อบรมให้ความรู้แก่นักเรียนคณะกรรมการนักเรียน ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำ นักเรียน

2.1.1 ระยะเวลาในการปฏิบัติการ คือ ธันวาคม 2560 – มกราคม 2561 ผู้เข้าร่วมได้แก่ กลุ่มร่วมผู้วิจัย กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาภาวะผู้นำ

2.1.2 แนวทางการปฏิบัติการ คือ เตรียมความพร้อมในด้านต่างๆให้พร้อมที่จะดำเนินการ รวมถึงการมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งอธิบายการปฏิบัติงานในแต่ละหน้าที่

2.3 ดำเนินการตามแผนกิจกรรม

2.2 การนิเทศภายใน คือ ติดตามผลการดำเนินงาน ได้แก่ การรวบรวม ข้อมูล การตรวจสอบข้อมูลและพฤติกรรมในกิจกรรมโรงเรียนที่กำหนด การประมวลผล ข้อมูล การนำเสนอข้อมูล ด้านการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก

2.2.1 ระยะเวลาในการปฏิบัติการ คือ ธันวาคม 2560 – มกราคม 2561 ผู้เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้วิจัย กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาภาวะผู้นำ

ขั้นที่ 3 ขั้นการสังเกตการณ์(Observation)

3.1 รวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์ การสอบถาม การสังเกต การถ่ายภาพ เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติการด้วยการบันทึก

3.2 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกการนิเทศ แบบ สัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถาม

3.3 แหล่งข้อมูล ได้จาก กลุ่มผู้วิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ขั้นที่ 4 ขั้นสะท้อนกลับ(Reflection)

4.1 นำข้อมูลย้อนกลับระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมและนำมาแก้ไขพัฒนาต่อไป

4.2 นำข้อมูลย้อนกลับเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อสรุปผล

4.3 ติดตามและประเมินผลคุณภาพการพัฒนาภาวะผู้นำ

4.4 นำข้อมูลมาวิเคราะห์และประเมินผลเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก ในการพัฒนาในวงรอบที่ 2

การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2

1. การวางแผน

1. กลุ่มผู้วิจัยประชุมถึงสภาพและปัญหา การมีภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก

1.1 สภาพและปัญหาการมีภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

จากการที่กลุ่มร่วมผู้วิจัยได้ประชุมหารือเพื่อที่จะหาแนวทางในการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ในเดือน กุมภาพันธ์ 2561 โดยมีมติในที่ประชุมร่วมกันว่าจะการอบรมเชิงปฏิบัติการ ด้านทักษะการทำงานเพิ่มเติม และนิเทศติดตาม กำกับดูแลและโดยการใช้วิธีการนิเทศเพื่อให้คำแนะนำ ให้ข้อเสนอแนะให้กับกลุ่มนักเรียนเพื่อที่จะให้ผู้นำนักเรียนได้เกิดการพัฒนาในสายทักษะการทำงานให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.2 แนวทาง ในการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

โดยกลุ่มผู้วิจัยจะดำเนินการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนตามมติที่ประชุม คือ การอบรมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามดังนี้

ตาราง 2 การอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬวงรอบที่ 2

วัน เดือน ปี	เวลา	เครื่องมือการวิจัย	วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	กิจกรรมการดำเนินการ
1 กุมภาพันธ์ 2561	13.00- 15.00	แบบสอบถาม	ประชุม	ประชุมวางแผนการ พัฒนาวงรอบที่ 2
		แบบนิเทศภายใน	สอบถาม นิเทศ	
วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2561	14.00 - 15.00	แบบสอบถาม	ประชุม	ดำเนินการกิจกรรม อบรมและนิเทศ
		แบบนิเทศภายใน	สอบถาม นิเทศ	
	15.00- 16.00	แบบสอบถาม	ประชุม	ดำเนินการกิจกรรม อบรมและนิเทศ
		แบบนิเทศภายใน	สอบถาม นิเทศ	
วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561	13.00- 15.00น			ดำเนินการกิจกรรม อบรมและนิเทศ

2. การสังเกตการณ์ (Observation)

2.1 รวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์ การสอบถาม การสังเกต การถ่ายภาพ
เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลผลการปฏิบัติการด้วยการบันทึก

2.2 เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกการนิเทศ
แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสอบถาม

2.3 แหล่งข้อมูล ได้จาก กลุ่มผู้วิจัย กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3. การสะท้อนกลับ(Reflection)

หลังจากที่กลุ่มร่วมผู้วิจัยได้อบรมเชิงปฏิบัติการและมีการติดตามนิเทศใน
วงรอบที่ 2 จึงนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาให้กับนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อม
กอกต่อไปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก โดยจำแนกประเภทดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อสังเกตพฤติกรรมภาวะผู้นำของนักเรียนที่เข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการจำนวน 1 ฉบับ
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน เป็นแบบมาตราส่วน 5 ระดับ (5-Rating Scale) จำนวน 1 ฉบับ
3. แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สภาพ ปัญหา และการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก
4. แบบบันทึกแบบบันทึกการนิเทศภายใน ติดตามประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก

4. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 4 แบบ ดังนี้

1. แบบสังเกตพฤติกรรม เพื่อศึกษาและสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำในด้านต่างๆ ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้
  - 1.1 ด้านทักษะในการทำงานของผู้นำ
  - 1.2 ด้านบุคลิกภาพ
  - 1.3 ด้านคุณธรรมของผู้นำนักเรียน
 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ดังนี้
  1. แบบสังเกตพฤติกรรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน ได้แก่ แบบสังเกตการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพดังนี้
    - 1.1 ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน
    - 1.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรม
    - 1.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษา
    - 1.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกตตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษา
    - 1.5 นำแบบสังเกตให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ

1.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธาน

กรรมการบริหารบริหารหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีชัย โพไพล กรรมการบริหาร

บริหารหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหาร

บริหารหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

1.5.4 นายรังสิทธิ์ มังคละศิริ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทูลฐานะ

ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านซ่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.5.5 นายปิยพันธ์ ชัยเสนา ครู วิทูลฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

1.6 จัดพิมพ์แบบสมบูรณ เพื่อนำไปใช้เป็นแบบสังเกตการพัฒนาภาวะ

ผู้นำนักเรียน

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน ได้แก่ แบบสอบถามการพัฒนา

ภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน

2.2 สร้างแบบสอบถาม

2.3 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน เสนอคณะกรรมการ

ที่ปรึกษา

2.4 ปรับปรุงแก้ไขสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน ตามข้อเสนอแนะ

ของคณะกรรมการที่ปรึกษา

2.5 นำแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ

คุณภาพ

2.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการ

บริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2.5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชชัย โพธิ์ใส กรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร

2.5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร

2.5.4 นายรังสิทธิ มังคละศิริ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะ
ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านซ่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ

2.5.5 นายปิยพันธ์ ชัยเสนา ครู วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

2.6 จัดพิมพ์แบบสมบูรณ แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน
เพื่อนำไปใช้เป็นการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน

3. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา และความ
ต้องการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ รวมถึงการสัมภาษณ์ในการศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบ เพื่อนำมา
พัฒนา โดยผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน
โรงเรียนบ้านซ่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3.2 ขอบเขตการสัมภาษณ์

3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์

3.4 นำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน เสนอคณะกรรมการที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 นำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียนที่ได้รับคำแนะนำ
ปรับปรุงแก้ไขของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ
ถูกต้องซึ่งผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ ประกอบด้วย

3.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.5.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชชัย ไพไהל กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.5.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3.5.4 นายรังสิทธิ์ มังคละศิริ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยาลัยฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านซ่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

3.5.5 นายปิยพันธ์ ชัยเสนา ครู วิทยาลัยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

3.6 นำแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียนที่ได้รับคำแนะนำปรับปรุงแก้ไขของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อเตรียมนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.7 จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ ฉบับสมบูรณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำนักเรียน เพื่อนำไปใช้เป็นการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียน

4. แบบบันทึก แบบบันทึกการนิเทศภายใน ติดตามประเมินผลการพัฒนาภาวะผู้นำนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพผู้นำ

4.1 ศึกษารูปแบบการสร้างแบบบันทึก

4.2 กำหนดขอบข่ายการบันทึก

4.3 สร้างแบบบันทึกตามกรอบนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณา

4.3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.3.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล กรรมการบริหาร
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สกลนคร

4.3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์
กรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

4.3.4 นายรังสิทธิ มังคละศิริ ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทย
ฐานะผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านซ่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาบึงกาฬ

4.3.5 นายปิยพันธ์ ชัยเสนา ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนดอนเสียวแดงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือที่ได้สร้างขึ้น
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสังเกตพฤติกรรม แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึก
แบบสอบถาม โดยรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

1.1 ขั้นที่ 1 การวางแผน (planning) คือ

1.1.1 สัมภาษณ์คณะครูในโรงเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา
ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อศึกษาสภาพปัญหาในบริบทของโรงเรียนบ้านซ่อมกอกที่ส่งผลต่อการ
เกิดภาวะผู้นำนักเรียน และปัญหาเกี่ยวกับการมีภาวะผู้นำของนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อม
กอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.1.2 ผู้วิจัยร่วมประชุมผู้เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปผลสภาพปัญหาในบริบท
ของโรงเรียนบ้านซ่อมกอกที่ส่งผลต่อการเกิดภาวะผู้นำนักเรียน และปัญหาเกี่ยวกับการมี
ภาวะผู้นำของนักเรียนโรงเรียนบ้านซ่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึง
กาฬ และหาแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ

1.2 ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (Action) จัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อการ
พัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียน นิเทศติดตามภายในการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียน

โรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ

1.3 ขั้นที่ 3 การสังเกต (Observation) สังเกตการดำเนินการตามแผนที่กำหนดบันทึกกิจกรรมภาวะผู้นำของนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามการพัฒนาภาวะผู้นำของนักเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรม

1.4 ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (Reflection) เป็นการนำเอาข้อมูลมาวิเคราะห์ ประเมินผลการพัฒนา สรุปผล การดำเนินงานภาวะผู้นำของนักเรียนโรงเรียนบ้านช่อมกอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยวิธีการรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามภาวะผู้นำของนักเรียน

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าเฉลี่ย

1.2 ค่าร้อยละ

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D)

ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553, หน้า 106)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ในการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC

3. เกณฑ์การแปลความหมาย

3.1 การแปลผล โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ซึ่งกำหนดไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556, หน้า 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.2 การแปลความหมายร้อยละความก้าวหน้าร้อยละ 50 ขึ้นไป